

FAGPLAN SAXOFON

Arendal Kulturskole

Adolphe Sax var en belgisk instrumentmaker, mest kjent for sin oppfinnelse av saxofonen. Etter at han var ferdig på skolen begynte Sax å eksperimentere med nye instrumenter. Den første oppfinnelsen var en forbedring av bassklarinetten.

I 1841 flyttet Sax til Paris og begynte å jobbe på nye instrumenter. Disse instrumentene var klare for visning i 1844. Selv om han ikke stod som oppfinner av instrumentene, var de så gode at de gikk under navnet saxhorn.

Komponisten Hector Berlioz ga positiv omtale om det nye instrumentet i 1842, men det var ikke patentert før i 1846. Det var disse instrumentene som gjorde Sax kjent og sikret ham en lærerjobb ved Paris Conservatoire.

SAXOFON I KULTURSKOLEN

Undervisningsrammen er 20 minutter pr. uke.

Det er ønskelig at foreldre er med på timen de første gangene.

Vi anbefaler eleven å øve 10 minutter daglig den første tiden, og øke dette etter hvert. Vi forventer at foresatte legger til rette for og oppfordrer eleven til å øve hjemme og engasjere seg i undervisningen.

Elevene kan og oppfordres til å delta på konserter og opptredener i regi av Kulturskolen, UKM og Ung Klassisk. Elevene oppfordres også til å gå på konserter i regi av f.eks. Musikkens Venner, Ung Klassisk og andre konserter.

Eleven må disponere eget instrument.

NIVÅ 1, TRINN 1 (8-9 ÅR, FØRSTE HALVÅR)

Kunnskap om instrumentet; Hvordan behandle instrumentet, sette sammen, tørke etter bruk og pusse.

Holdning: Saxofonens stilling og balanse i forhold til egen kropp, er noe av det første eleven bør lære seg. Saxofonen skal nærme seg og tilpasses etter eleven, ikke motsatt

Teknikk:

- Lære munnstilling og fingersetting.
- Lære pusteteknikk/luftbruk

Noter og rytmer:

- Lære skala første oktav og presentere andre oktav.
- Bli kjent med helnote, halvnote, firedelsnote og åttedelsnoter.
- Lære taktartene 4/4, 3/4 og 2/4.

Gehør:

- Presentasjon av ulike stilarter.
- Spille lett hermelek.

Komposisjon/Improvisasjon:

- Enkel multiphonics, en teknikk hvor man spiller flere toner samtidig.
Se her: <https://youtu.be/6y90EFCP6ws>
- Andre spennende lyder og teknikker på saxofonen.

Lærebøker:

- Spill 1. Ragnhild Holm og Kaja Holm Rogstad
- Blåstoget. Jan Utbult
- Midt i blinken 1. Elisabeth Vannebo og Stein Ivar Mortensen
- Blåsbus 1. Jan Utbult
- Korpsets repertoar

NIVÅ 1, TRINN 2 (8-9 ÅR, ANDRE HALVÅR)

Teknikk:

- Lære tungeansats, jobbe videre med pust, fingerteknikk og holdning.
- Lære ulike typer artikulasjon; legato, staccato, tenuto og marcato.

Noter og rytmer:

- Lære punkteringer.
- Jobbe med musikalsk uttrykk.
- Skalaspill; G, C og F-dur.

Gehør:

- Snakke litt om musikkhistorie og teori i tilknytning til musikkstykkene.
- Hjelp til med å øve inn og forstå korpsnotene.
- Skalaspill; G, C og F-dur.
- Presentasjon av ulike stilarter
- Spille lett hermelek.
- Spille enkle melodier på gehør.

Komposisjon/Improvisasjon:

- Enkel multiphonics, en teknikk hvor man spiller flere toner samtidig. Se her: <https://youtu.be/6y90EFCP6ws>
- Andre spennende lyder og teknikker på saxofonen.

Lærebøker:

- Spill 1. Ragnhild Holm og Kaja Holm Rogstad
- Blåstoget. Jan Utbult
- Midt i blinken 1. Elisabeth Vannebo og Stein Ivar Mortensen
- Blåsbus 1. Jan Utbult
- Korpsets repertoar

NIVÅ 1, TRINN 3 (9-10 ÅR, 2. SPILLEÅR)

Teknikk:

- Jobbe med tungeansats, pusteteknikk og støtte.
- Jobbe med dynamikk

Noter og rytmer:

- Lære 6/8-takt, alla breve og sekstendeler.
- Jobbe med musikalsk uttrykk.
- Forklare enharmoniske toner

Gehör:

- Som nevnt ovenfor.
- Skalaspill; G, C, F og D-dur.

Komposisjon/Improvisasjon:

- Som nevnt ovenfor.

Lærebøker:

- Spill 2. Ragnhild Holm og Kaja Holm Rogstad
- Blåstoget. Jan Utbult
- Midt i blinken 2. Elisabeth Vannebo og Stein Ivar Mortensen
- Blåsbus 1. Jan Utbult
- Korpsets repertoar

NIVÅ 2, TRINN 4 (10-11 ÅR, 3. SPILLEÅR)

Teknikk:

- Jobbe videre med grunnleggende momenter som nevnt tidligere.
- Lære ulike alternative grep på instrumentet
- Jobbe med intonasjon, intonasjonsgrep

Noter og rytmer:

- Enkle duetter med lærer.
- Enkel kanonspill med lærer

Gehör:

- Skalaspill; G, C, F, D, B og A-dur.

Komposisjon/Improvisasjon:

- Som nevnt ovenfor

Lærebøker:

- Spill 2. Ragnhild Holm og Kaja Holm Rogstad
- Midt i blinken 2. Elisabeth Vannebo og Stein Ivar Mortensen
- Korpsets repertoar
- Hvis grunnleggende ferdigheter er på plass, starte med;
- Hubert Prati: 23 Mini-puzzles, tekniske etyder

NIVÅ 2, TRINN 5 (11-12 ÅR, 4. OG 5. SPILLEÅR)

Teknikk:

- Holde vedlike grunnleggende ferdigheter
- Jobbe videre med klang og intonasjon
- Jobbe med håndstilling i.f.t. sideklaffer/de høyeste tonene på saxofonen.

Noter og rytmer:

- Jobbe videre med notelesning; note – og rytmeforståelse og prima vista-spill.
- Spille mer kompliserte rytmer som synkoper, kombinasjon med åttendeler og sekstendeler osv.
- Jobbe systematisk med skalaer; dur og moll; ren, harmonisk og melodisk. Teori / Kvintsirkelen som oversikt.
- Enkle duetter med lærer.
- Enkel kanonspill med lærer.

Gehör:

- Spille skalaer på gehør over hele instrumentets omfang.

Komposisjon/Improvisasjon:

- Som nevnt ovenfor.

Lærebøker:

- Spill 2. Ragnhild Holm og Kaja Holm Rogstad
- Midt i blinken 3. Elisabeth Vannebo og Stein Ivar Mortensen
- Hubert Prati: 23 Mini-puzzles, tekniske etyder
- Korpsets repertoar

NIVÅ 3, TRINN 6 (13-19 ÅR)

Teknikk:

- Holde vedlike ferdigheter som nevnt ovenfor
- Starte med vibratøvinger.

Noter og rytmer:

- Jobbe systematisk med skalaer; dur og moll; ren, harmonisk og melodisk. Teori / Kvintsirkelen som oversikt.
- Når man begynner å bli ferdig med lærebøkene; begynne å jobbe med solostykker og der jobbe med frasering og musikalsk uttrykk.
- Mer avanserte duetter med lærer, for eksempel:
- H. Voxman: Selected duets for saxophone volume I
- Jean Bouvard: 21 mini duetti
- Samspill i trioer og kvartetter der det er mulig

Gehör:

- Spille skalaer på gehør over hele instrumentets omfang.

Komposisjon/Improvisasjon:

- Som nevnt ovenfor

Lærebøker:

- Spill 2. Ragnhild Holm og Kaja Holm Rogstad
- Midt i blinken 3. Elisabeth Vannebo og Stein Ivar Mortensen
- Hubert Prati: 23 Mini-puzzles, tekniske etyder
- Guy Lacour: 50 etudes faciles et progressives bok 1
- Korpsets repertoar

NIVÅ 4, TRINN 7-9 (15-19 ÅR) (FORDYPNING)

Teknikk:

- Jobbe systematisk med vibrato og lære å bruke det uttrykks-fullt og musikalsk i stykkene man spiller.

Noter og rytmer:

- Mer avanserte duetter med lærer, for eksempel:
 - H. Voxman: Selected duets for saxophone volume I og volume II
 - Jean Bouvard: 21 mini duetti
- Samspill i trioer og kvartetter der det er mulig

Viderekomne elever:

Dette er elever som kan ha som mål å jobbe videre med musikk, velge musikklinje på videregående skole og/eller studere på høyskole med musikk. Eleven kan oppfordres til å søke opptak i Lørdagsskolen, et tilbud til talentfulle elever i Agder.

På viderekomment nivå følger undervisningen et friere løp. Her vil nivået på undervisningsmaterialet være høyere og favne ulike musikkjangre. Elevens egeninteresse spiller en enda større rolle. Undervisningen vil også inneholde øvelser som styrker spilleferdighetene. Eleven vil lære musikkteori og -historie knyttet til stykkene. Ensemblespill kan også her være aktuelt. Det er naturlig at eleven spiller solo med piano akkompagnement, samt spiller på kulturskolens konserter og andre oppdrag/arrangementer kulturskolen blir invitert til.

Eksempler på etyder:

- Guy Lacour: 50 etudes faciles et progressives bok 2
- Marcel Mule: Gammes et arpèges bok 1
- Jean-Marie Londeix: Les gammes
- W. Ferling: Langsomme etyder fra «48 etudes for saxophone»
- H. Klosé: Utdrag fra «15 etudes chantantes»

Eksempler på solostykker:

- Eugène Bozza: Aria
- Jacques Ibert: Aria
- Div./Marcel Mule: Pièces classiques célèbres 1 og 2
- Claude Debussy/James Rae: Claude Debussy saxophone album
- Pierre Max Dubois: Dix figures á danser
- Paul Bonneau: Suite
- Jeanine Rueff: Chanson et passepiéd
- Pierre Lantier: Sicilienne
- Robert Planel: Chanson triste fra Suite romantique
- Alain Crepin: Diverse solostykker
- Erland von Koch: Monolog nr. 4